

Рецензія

**завідувачки кафедри оздоровчо-рекреаційної рухової активності
Національного університету фізичного виховання і спорту України,
доктора наук з фізичного виховання і спорту, професорки Андрєєвої
Олени Валеріївни на дисертаційну роботу Се Чжімінь «Організаційно-
методичні засади формування мотивації студентів до занять руховою
активністю у фізичному вихованні в закладах вищої освіти КНР»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю
017 – Фізична культура і спорт (01 Освіта/Педагогіка)**

Актуальність обраної теми. Проблема здоров'я осіб молодого віку названа одним з пріоритетних напрямів діяльності ВООЗ у XXI сторіччі. На фоні високих темпів депопуляції населення, кризи ціннісних орієнтацій, низького рівня знань основ здорового способу життя, нераціональної організації режиму рухової активності, слабкої мотивації до занять фізичною культурою і негативної динаміки вживання тютюну, алкоголю та наркотичних речовин, проблема збереження та зміцнення здоров'я студентської молоді набуває все більшої актуальності. Бурхливий розвиток науки і техніки, високі вимоги до підготовки майбутніх фахівців спричинили ускладнення освітніх програм, їх інтенсифікацію, збільшили число подразників, що постійно впливають на організм студентів.

У сучасних умовах отримання освіти у закладах вищої освіти можна віднести до специфічного виду діяльності, пов'язаного з високим рівнем психічних і фізичних навантажень, що вкрай зростають у сесійний період, необхідністю засвоювати в стислий термін великий обсяг інформації, підвищеними вимогами до вирішення проблемних ситуацій, суворим контролем і регламентацією режиму. Інтенсивна розумова праця студентів при мінімальних затратах фізичних зусиль супроводжується неухильним зниженням їх рухової активності і, разом з іншими несприятливими факторами, загрожує їх здоров'ю та загальній опірності організму до несприятливих впливів навколишнього середовища. Значною мірою через недостатню рухову активність процес адаптації студентської молоді до середовища навчання протікає повільно і болісно, викликаючи у них

нервово-психічні зриви і різноманітні розлади функціональних систем. Актуальність і доцільність дослідження проблеми формування позитивно ціннісного ставлення студентів до рухової активності зумовлені необхідністю подолання суперечностей, які виникають між вимогами до фізичного та психічного розвитку студентів закладів вищої освіти і рівнем сформованості в них мотивації до оздоровчої діяльності, необхідністю підвищення рухової активності студентів і недостатнім організаційно-методичним забезпеченням цього процесу. Зазначене обумовлює своєчасність та актуальність обґрунтування та розробки моделі формування мотивації до занять руховою активністю студентської молоді в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР та організаційно-методичних умов її реалізації.

Зв'язок з науковими планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021-2025 рр. за темою 3.3. «Удосконалення системи педагогічного контролю фізичної підготовленості дітей, підлітків і молоді в закладах освіти» (номер державної реєстрації 0121U108938). Роль автора, як співвиконавця, полягає в науковому обґрунтуванні організаційно-методичних засад формування мотивації студентів до занять руховою активністю в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Достовірність отриманих результатів підтверджується достатньою кількістю обстежених, обраною методикою організації педагогічного експерименту. Отримані дисертантом наукові положення та висновки підтверджені шляхом математичної обробки та статистичного аналізу, що забезпечує їх обґрунтованість і достовірність.

Результати дисертаційної роботи мають об'єктивний характер, спираються на достатню кількість дослідницького матеріалу, отриманого завдяки використанню комплексу інформативних методів, що відповідають

поставленій меті та завданням дисертації. Отримані показники обчислені з використанням методів математичної статистики. Позитивної оцінки заслугове оформлення результатів дослідження, варто відзначити логіку викладу та послідовність виконання наукового пошуку. Висновки впливають зі змісту дисертаційної роботи, їх об'єктивність і новизна не викликають сумніву. Дисертація характеризується належним розкриттям досліджуваної проблеми, самостійністю у підходах до їх висвітлення.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертантом уперше: науково обґрунтовано організаційно-методичні засади формування мотивації до занять руховою активністю у фізичному вихованні студентів закладів вищої освіти КНР, які включають модель та умови її реалізації. Передумовами моделі визначено особистісно-орієнтовані, психолого-педагогічні та особливості культурного середовища КНР. Модель складається з таких компонентів: мета, завдання, форми, методи, засоби та критерії ефективності. Організаційно-методичні умови реалізації моделі формування мотивації до рухової активності студентів полягають у індивідуалізації, впровадженні нових форм рухової активності та інноваційних методів та форм організації занять, спрямованих на залучення та зацікавлення студентів, психологічній підтримці, інформуванні та просвіті. Ці умови інтегруються у чотири основні блоки: теоретичний, методичний, практичний та соціальний. Автором уперше науково-обґрунтовано критерії ефективності організаційно-методичних засад формування мотивації студентів до рухової активності у фізичному вихованні в закладах вищої освіти КНР: інтелектуальний, мотиваційний, оптимізації рухової активності і здоров'я, соціальної інтеграції, інноваційного впливу; уперше визначено взаємозв'язок мотиваційного спрямування (досягнення успіху та острах невдач) та самооцінки фізичної підготовленості, способу життя, мотивації до рухової активності студентів КНР та визначено, що мотиваційна спрямованість китайських студентів на досягнення успіху залежить від статі, в той час як мотиваційна спрямованість

на невдачу від статі не залежить, натомість, серед юнаків з переважанням тенденції спрямування мотивації на досягнення успіху відмічається знижена самооцінка фізичної підготовленості та рівня здоров'я порівняно з дівчатами. Удосконалено особливості впровадження інтерактивних методів щодо формування мотивації студентів до занять руховою активністю в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР, а саме: групові дискусії, проекти здоров'я, рольові ігри, віртуальні екскурсії, віртуальні тренажери, квести; дістала подальшого розвитку інформація про фактори впливу на формування мотивації студентської молоді до занять руховою активністю у фізичному вихованні. Стимулюючими факторами визначено: аксіологічний фактор здоров'я та самопочуття, фактор орієнтації на здоровий спосіб життя, соціокультурний фактор, фактор образу фізично культурної людини, комунікативний фактор, фактор врахування інтересів китайських студентів до рухової активності, соціальний фактор; лімітуючими – рівень теоретичних знань у сфері фізичної культури і спорту, мотиви щодо відвідування занять з фізичного виховання, низька самооцінка фізичної підготовленості та стану здоров'я, спрямованість мотивації та психоемоційний стан.

Практичне значення результатів дослідження. Результати дослідження та рекомендована модель можуть бути використані для розробки нових програм та методик з фізичного виховання студентської молоді КНР, що відповідають потребам та особливостям китайських студентів; підготовки кваліфікованих викладачів фізичного виховання, здатних ефективно мотивувати китайських студентів до занять руховою активністю; розробки рекомендацій щодо вдосконалення державної політики у сфері фізичної культури та спорту.

Сформульовані в дисертації висновки і пропозиції впроваджено в освітній процес здобувачів вищої освіти Національного університету фізичного виховання і спорту України під час проведення лекційних занять із здобувачами другого (магістерського рівня) вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт (спеціалізація «Фізичне виховання») в рамках

дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання в закладах вищої освіти»; в освітній процес здобувачів вищої освіти університету Січань КНР під час проведення практичних занять зі студентами першого та другого курсів; в освітній процес кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту Університету Григорія Сковороди під час проведення практичних занять із студентами третього курсу в рамках дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання», що підтверджено відповідними актами впровадження.

Оцінка змісту дисертації та її основних положень. Структура роботи має логічну єдність. Зміст роботи (анотація, вступ, п'ять розділів, висновки, практичні рекомендації, список використаних джерел, додатки) представлено з урахуванням сучасних вимог.

У **вступі** обґрунтовується актуальність теми дослідження і формулюється наукове завдання; вказується зв'язок дисертаційного дослідження з науковими планами, темами; розкривається науковий апарат дослідження: мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження; визначаються наукова новизна, практична значущість; наводяться дані про особистий внесок здобувача, апробацію та впровадження отриманих результатів, подано інформацію про публікації, структуру та зміст роботи.

У першому розділі **«Сучасний стан дослідження проблеми мотивації студентської молоді КНР до занять руховою активністю»** представлено аксіологічний вимір фізичної культури в контексті занять руховою активністю, здійснено аналіз мотиваційних теорій у фізичному вихованні, проблемного поля формування мотивації студентської молоді КНР до занять руховою активністю. Опрацьовано сучасні дослідження та програмно-нормативні документи про особливості організації фізичного виховання студентів КНР. Встановлено, що система контролю за фізичною підготовленістю школярів і студентів включає іспити та критерії оцінювання, в яких враховуються як показники фізичного розвитку, так і результати тестів. Однак, хоча система ретельно регламентована, існують певні недоліки у виконанні цих вимог, які потребують подальшого вдосконалення для

забезпечення ефективного фізичного виховання молоді в КНР. Аналіз наукової літератури дозволив виявити ступінь вивченості проблеми, а також питання, які потребують подальшого вивчення та аналізу. Дослідження проблеми мотивації до рухової активності серед студентів КНР виявляється складним та багатогранним, з огляду на різноманітні фактори, що впливають на цей процес. Розуміння впливу традиційної культури, соціального середовища, освітніх стратегій та сучасних технологій є ключовим для ефективного формування мотивації студентів до занять руховою активністю. Зроблено висновок, що потреба у подальших дослідженнях і розробці конкретних педагогічних підходів стає очевидною для забезпечення здоров'я та добробуту молодого покоління в КНР.

У дисертації детально проаналізовано сучасні фахові дослідження китайських, українських та зарубіжних науковців. Їхнє глибоке вивчення й аналіз дозволили автору роботи досягти такого рівня наукових узагальнень, який носить об'єктивний характер. Цінну складову частину роботи становить ретельно підібрана до дисертаційної роботи бібліографія. Список використаних джерел містить 165 найменування.

У другому розділі «**Методи та організація дослідження**» автор висвітлює питання організації дослідження, описує методи дослідження.

Слід зазначити, що достатньо обґрунтовано і кваліфіковано використано дисертантом обрані для дослідження методи, подано відомості про контингент обстежених та етапи дослідження. Для їх вибору дисертант керувався загальнонауковими принципами проведення комплексних досліджень, які взаємодоповнюють один одного та забезпечують можливість комплексного пізнання предмета дослідження. Так, теоретичні методи дозволили здобувачу по-перше, систематизувати теоретичні матеріали з обраної теми на основі всебічного вивчення й аналізу спеціальної науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження; по-друге, дали можливість виявити зв'язки між існуючими поняттями і фактами та їх взаємозалежність, і по-третє, сприяли виокремленню найсуттєвіших особливостей і умов організації дослідження, а

емпіричні методи сприяли обґрунтуванню, розробці та експериментальній перевірці моделі формування мотивації до занять руховою активністю студентської молоді в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР та організаційно-методичних умов її реалізації.

Для реалізації поставлених у дисертаційній роботі мети і завдань автор використовував теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури і аналіз документальних матеріалів, антропометричні, фізіологічні методи дослідження, педагогічні (педагогічне спостереження, педагогічне тестування, педагогічний експеримент), соціологічні методи дослідження, психодіагностичні методи, методи математичної статистики.

У науковому експерименті приймали участь студенти 11 закладів вищої освіти КНР. Загальна кількість респондентів складала 1855 осіб I та II курсів, серед яких: 945 юнаків, 910 дівчат.

У третьому розділі **«Характеристика рухової активності, відповідної мотивації та взаємозв'язку їхніх компонентів у студентів закладів вищої освіти КНР»** дисертантом проведено аналіз особливостей рухової активності студентів КНР.

Дисертантом вивчено особливості психоемоційного стану студентів КНР в умовах повсякденної діяльності. За результатами опитування визначено, що 30,0 % китайських студентів відчувають стрес, що може негативно впливати на їхнє психоемоційне та фізичне здоров'я, 63,3 % респондентів продемонстрували невисокий рівень стресу, що свідчить про те, що більшість китайських студентів змогли адаптуватися до нових умов життя, пов'язаних з пандемією.

У розділі представлено характеристику рівня фізичної підготовленості студентів КНР. Дослідження встановило, що система оцінювання фізичної підготовленості китайських студентів є комплексним показником, що враховує рівень фізичного розвитку. Серед студентів із 11 закладів вищої освіти КНР, найвищий рівень фізичної підготовленості виявлено серед студентів Технологічного університету Гуйлінь та Сільськогосподарського

університету в Шаньсі. Дослідження показало, що, нажаль, у студентів КНР розвиток рухових здібностей відповідає несприятливим світовим тенденціям: більшості студентам притаманний низький рівень показників ФП.

Встановлено особливості фізичного розвитку та фізичної підготовленості студентів КНР залежно від статі. Результати тестування рівня фізичної підготовленості студентів КНР свідчать про недостатній її рівень у половини респондентів: 50 % юнаків ($\chi^2=0,052$; $df=1$; $p=0,820$) та 52 % дівчат ($\chi^2=458,589$; $df=1$; $p<0,05$) вирізняються низьким рівнем витривалості; для більшості юнаків ($\chi^2=113,152$; $df=1$; $p<0,05$) та дівчат ($\chi^2=162,040$; $df=1$; $p<0,05$) притаманний низький рівень розвитку силових якостей; найнижчі показники розвитку сили встановлено у контрольних вправах на розвиток м'язів плечового поясу та рук у представників обох статей; за оцінкою розвитку гнучкості юнаки і дівчата не мають статистично значущих ($p > 0,05$) відмінностей. Оцінка співвідношення маси й довжини тіла у дівчат статистично значуще ($p < 0,05$) перевищує такі показники у юнаків. У ході констатуючого експерименту, шляхом статистичного аналізу виявлено закономірності у фізичному розвитку та фізичній підготовленості студентів КНР залежно від статі. За результатами факторного аналізу показників ФП китайських студентів визначено, що і для дівчат, і для юнаків маса тіла та ІМТ є ключовими факторами, що визначають їхній фізичний розвиток та фізичну підготовленість.

Дослідження на констатувальному етапі визначали спрямування мотивації (прагнення до успіху та страх невдач) студентської молоді КНР. Дослідженнями ціннісних орієнтацій у сфері фізичної культури і спорту китайських студентів, було охоплено широке коло проблем: вивчення конфігурації мотиваційних пріоритетів китайських студентів у сфері фізичної культури і спорту (потреби, інтереси, самооцінка, уявлення, сфера дозвілля і фактори ЗСЖ). Дисертантом було встановлено взаємозв'язок структурних компонентів рухової активності та мотивації студентської молоді КНР. За результатами анкетування студентів КНР встановлено, що 88,4 % загальної

кількості респондентів, які прийняли участь у дослідженні займаються руховою активністю. З I-го по II-ий курс за різними причинами кількість студентів, які займаються руховою активністю, суттєво зменшується. Пріоритетними серед студентської молоді КНР виявилися такі види рухової активності: бадмінтон (юнаки – 52,4 %, дівчата – 54,9 %), різновиди фітнесу (юнаки – 43,52 %, дівчата – 44,9 %), баскетбол (юнаки – 38,30 %, дівчата – 36,21 %).

Аналіз результатів анкетування показав, що у китайських студентів спостерігається однакова мотивація для відвідування занять з фізичного виховання, незалежно від їх статі. Головною ціллю для них є підвищення рівня фізичної підготовленості (юнаки - 70-71%, дівчата: 72-74 %), загальний інтерес до ЗСЖ (юнаки - 61-65 %, дівчата: 62-67 %), активний відпочинок та розваги (юнаки: 55-56 %, дівчата: 55-57%). Пріоритетними мотивами до відвідування занять студентів з фізичного виховання є: підвищення рівня фізичної підготовленості (юнаки – 70–71 %, дівчата – 72– 74 %); загальний інтерес до здорового способу життя (юнаки – 61–65 %, дівчата – 62-67 %); активний відпочинок та розваги (юнаки – 55–56 %, дівчата – 55-57 %). Рівень неспеціальної фізкультурної освіти китайських студентів є недостатнім. Причинами, що перешкоджають китайським студентам займатися руховою активністю є: недостатність вільного часу (31,9 % юнаків I-го курсу, 38,3 % юнаків II -го курсу; 32,0 % дівчат I-го курсу та 31,4 % дівчат II-го курсу); відсутність спортивних та оздоровчих секцій, які цікавлять юнаків і дівчат (від 13% до 16 %). Визначено, що рівень неспеціальної фізкультурної освіти китайських студентів є недостатнім та проявляється у потребі надання додаткових теоретичних знань щодо впливу фізичних вправ на організм людини та ведення ЗСЖ .

Дослідження виявило, що існує ряд факторів, які заважають студентам КНР займатися спортом: «Брак вільного часу» - найпоширеніша причина, яку називають як юнаки, так і дівчата на 1-му та 2-му курсах. Від 31,9 % до 38,3 % юнаків та від 31,4 % до 32,0 % дівчат скаржаться на нестачу часу для

рухової активності. 13-16% студентів не можуть знайти спортивні секції, які відповідають їхнім інтересам. Окрім вищезазначених, за результатами анкетування виявлено інші причини низької рухової активності, такі як: відсутність мотивації (такі студенти просто не бачать цінності в регулярних тренуваннях) та негативний досвід у минулому (деякі студенти мають негативний досвід занять спортом у минулому, що демотивує їх від подальшої рухової активності).

За результатами дослідження визначено, що серед ціннісних якостей, які, за уявленням китайських студентів визначають фізичну культуру людини, на першому місці відповідь «Заняття спортом» (53 бали, 1 рейтинг); «Гармонійність духовного і фізичного розвитку» (62 бали) займає за друге місце; на третьому – «Отримання вищої фізкультурної освіти» (68 балів).

Досліджуючи фактори ЗСЖ, яких дотримуються китайські студенти протягом тижня, визначено, що рухова активність у них залишається на останньому місці (тільки 300 зі 1855 студентів (16,2 %) вказали, що РА є одним з головних факторів ЗСЖ). Режим сну, правильне харчування та особиста гігієна мають близько 12,0 %.

Факторний аналіз дозволив ідентифікувати основні змінні та встановити взаємозв'язки між ними, розкриваючи ключові фактори, які впливають на рухову активність та мотивацію до рухової активності серед китайських студентів.

Дослідження відмінності між студентами за частотою випадків, коли в них спостерігався низький та нижчий за середній рівень самооцінки фізичного розвитку та здоров'я залежно від занять руховою активністю продемонструвало, що мотиваційна спрямованість не впливає на самооцінку фізичного розвитку та здоров'я студентів залежно від статі.

Дослідження показало, що серед китайських студентів, у яких простежується тенденція спрямування мотивації на успіх, юнаки в більшій мірі характеризуються зниженою самооцінкою фізичної підготовленості та здоров'я порівняно з дівчатами. Доведено, що юнаки з визначеною

тенденцією на досягнення успіху, в більшій мірі надмірну увагу приділяють навчанню та іншим академічним досягненням за рахунок занять РА, вони відчують самотність і внутрішній тиск у порівнянні з дівчатами, тому й більша їхня частка характеризується зниженою самооцінкою фізичної підготовленості та здоров'я.

Дослідження продемонструвало, що, на відміну від самооцінки фізичної підготовленості та здоров'я, мотиваційна спрямованість на досягнення успіху у китайських студентів залежить від статі ($p < 0,05$), в той час як спрямованість на невдачу від статі не залежить ($p > 0,05$).

Статистичний аналіз розподілу студентів за рівнями самооцінки фізичного розвитку та здоров'я студентів залежно від мотиваційної спрямованості довів, що половина студентів із острахом невдачі мають знижену та середню, а половина – підвищену самооцінку фізичного розвитку та здоров'я; серед досліджуваних із тенденцією мотивації на невдачу статистично значуще менша частота випадків, коли в них знижений рівень самооцінки; серед студентів із невираженим мотиваційним спрямуванням зафіксовано статистично значуще більшу частоту випадків, коли в них превалює знижений рівень самооцінки; серед студентів, які спрямовані на успіх, більшість характеризуються зниженою самооцінкою фізичного розвитку та здоров'я; серед студентів, у яких простежується тенденція спрямування мотивації на успіх, юнаки в більшій мірі характеризуються зниженою самооцінкою фізичної підготовленості та здоров'я порівняно з дівчатами; юнаки з визначеною тенденцією на успіх у більшій мірі надмірну увагу приділяють навчанню та іншим академічним досягненням за рахунок занять РА, відчують самотність і внутрішній тиск порівняно з дівчатами, тому й більша їхня частка характеризується зниженою самооцінкою фізичної підготовленості та здоров'я.

Отримані результати та їх аналіз покладено в основу розробки моделі формування мотивації студентів до рухової активності.

У четвертому розділі «Обґрунтування моделі формування мотивації студентів до рухової активності в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР та організаційно-методичних умов її реалізації» представлено передумови моделі, серед яких основними визначено особистісно-орієнтовані, психолого-педагогічні та особливості культурного середовища КНР. Обґрунтовано та розроблено структуру моделі формування мотивації до занять руховою активністю студентів в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР, що включає: мету, завдання, форми, методи, засоби та критерії ефективності. Метою моделі формування мотивації студентів до занять руховою активністю в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР є забезпечення сталого і глибокого інтересу китайських студентів до рухової активності. Організаційно-методичними умовами реалізації моделі формування мотивації до рухової активності студентів є: індивідуалізація (розробка індивідуальних планів тренувань з урахуванням рівня фізичної підготовки, стану здоров'я, інтересів та цілей кожного студента); інноваційні методи (використання інтерактивних технологій, таких як віртуальна та доповнена реальність, онлайн-ігри для стимулювання рухової активності та навчання; застосування інноваційних методик фізичного виховання з урахуванням сучасних тенденцій та вподобань молоді); впровадження нових форм рухової активності; психологічна підтримка (включення елементів релаксації та психоемоційної підтримки в процес фізичного виховання); інформування та просвіта (організація інформаційних заходів та лекцій, спрямованих на підвищення усвідомленості студентів щодо позитивного впливу рухової активності на організм людини; використання різноманітних інформаційних каналів, таких як друковані та електронні ЗМІ, соціальні мережі, для поширення інформації про користь рухової активності; залучення до просвітницької роботи відомих спортсменів, тренерів, лікарів та інших авторитетних осіб); релаксаційні практики (розвиток релаксаційних та

медитативних практик, включення елементів релаксації в заняття з фізичного виховання).

Оцінка ефективності впровадження моделі формування мотивації студентів до рухової активності в процесі фізичного виховання у закладах вищої освіти КНР та організаційно-методичних умов її реалізації проводилася за результатами перетворювального педагогічного експерименту згідно визначених критеріїв, зокрема за: інтелектуальним критерієм відзначено підвищення рівня теоретичних знань студентів з питань впливу рухової активності на організм людини; мотиваційним критерієм встановлено зміну спонукань китайських студентів до занять руховою активністю, їхніх пріоритетів у проведенні дозвілля, мотивів щодо відвідування занять з фізичного виховання у закладі вищої освіти; критерієм оптимізації рухової активності і здоров'я зафіксовано значні позитивні статистично значущі ($p < 0,05$) зміни наступних середньостатистичних показників розвитку рухових якостей: середня швидкість бігу на дистанції 1000 метрів у юнаків покращилася на 12,4 % (з $4,28 \pm 0,47$ до $3,75 \pm 0,48$); на 50 метрів – на 6,3 % з $7,93 \pm 0,62$ до $7,43 \pm 0,62$; результати тестової вправи на вибухову силу, які вимірювалися за допомогою стрибків у довжину з місця, показали покращення результатів юнаків на 5 см ($p < 0,05$); середня швидкість бігу на дистанції 800 метрів у дівчат підвищилася на 12,0 % з $4,68 \pm 0,30$ до $4,12 \pm 0,30$; результат швидкості бігу на дистанції 50 метрів у дівчат покращився на 4,1 % з $8,45 \pm 0,58$ до $8,10 \pm 0,58$, у тестовій вправі «нахил вперед сидячи» у дівчат відмічається зростання результатів на 6 сантиметрів (з $14,23 \pm 4,34$ до $20,21 \pm 4,34$); силові здібності дівчат у тестовій вправі «присідання» покращилися з $27,5 \pm 5,13$ до $35,5 \pm 5,13$, $p < 0,05$); критерієм ефективності «Соціальної інтеграції» відмічено значне статистично значуще ($p < 0,05$) покращення комунікативних навичок китайських студентів, їхньої взаємодії поза заняттями, взаємозв'язку рухової активності та комунікацій і соціальних зв'язків у студентському середовищі КНР.

За результатами дослідження встановлено, що запропонована модель формування мотивації студентів до рухової активності виявилася ефективним інструментом для підтримки фізичного та психічного здоров'я студентів, сприяючи розвитку їхніх фізичних здібностей та підвищенню загального рівня рухової активності, що дозволяє рекомендувати її до ширшого впровадження в процес фізичного виховання закладів освіти КНР.

У п'ятому розділі «**Аналіз та узагальнення результатів дослідження**» узагальнено результати дисертаційного дослідження, окреслено їх практичну і теоретичну значущість, висвітлено дискусійні питання. Отримано наукові дані трьох рівнів новизни: ті, які набули подальшого розвитку, підтвердили і доповнили наявні наукові розробки та абсолютно нові наукові дані. Робота містить багато нових тез і положень, значна частина яких обґрунтована, а інші окреслюють шляхи подальших досліджень. Дисертантом показано вміння логічно аналізувати, узагальнювати й зіставляти власні наукові результати з даними, наявними у джерелах фахової літератури й критично їх оцінювати.

На основі виконання поставлених в роботі завдань і отриманих результатів автор формулює висновки, які узгоджуються з даними, наведеними в основних розділах роботи і дозволяють судити про ступінь виконання поставлених завдань і досягнення мети роботи. Роботу завершують практичні рекомендації, додатки та список використаних джерел.

В цілому, за змістом дисертаційної роботи, слід зазначити її чітку, логічну побудову, яка повністю відображає шляхи досягнення сформульованих автором цілей і виконання заявлених завдань.

Матеріал дисертації викладено послідовно, стиль викладення науковий, чіткий і лаконічний. Дисертація орфографічно та стилістично витримана на належному рівні. Застосована в роботі наукова термінологія є загальноновизнаною, стиль викладення результатів теоретичних і практичних досліджень, нових наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття та використання.

Відповідно до Рекомендацій МОН України №1/11-8681 від 15.08.2018 щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення у наукових роботах дисертаційна робота Се Чжімінґ пройшла антиплагиатну експертизу з використанням програми «Unicheck» та подальшим її експертним аналізом, порушень академічної доброчесності не виявлено.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковані в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових роботах зі співавторами та без, дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати. За матеріалами дисертації подано 9 наукових публікацій: 7 статей у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України; 2 публікації апробаційного характеру.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. В цілому, суттєвих зауважень до змісту та оформлення дисертаційної роботи Се Чжімінґ немає. Серед незначних недоліків слід відмітити:

1. У підпункті 2.1.6. «Педагогічне спостереження» автор не вказує на конкретні параметри педагогічного спостереження.

2. Для адекватного порівняння отриманих результатів за рівнем рухової активності китайських студентів з результатами інших дослідників бажано було застосовувати спеціалізовані методи оцінки рухової активності (хронометраж, крокометрію, загальновизнані міжнародні опитувальники).

3. До критеріїв ефективності запропонованої моделі, на нашу думку, бажано додати показники фізичного розвитку, зокрема індекс маси тіла.

У порядку дискусії варто отримати відповіді на такі запитання:

1. Яким чином можна пояснити відсутність серед китайської молоді бажання підвищувати рівень фізичної підготовленості на заняттях фізичним вихованням при такій послідовній та виваженій політиці КНР?

2. Які чинники впливають на низьку мотивацію до рухової активності китайських студентів?

Згадані недоліки не вплинули на обґрунтованість і вірогідність основних положень, винесених здобувачем на захист, не применшують новизну, наукову й практичну значущість отриманих результатів.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Се Чжімінь «Організаційно-методичні засади формування мотивації студентів до занять руховою активністю у фізичному вихованні в закладах вищої освіти КНР», є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну, характеризується новим підходом і практичною цінністю, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) і може бути рекомендована до захисту.

Рецензент:

Завідувач кафедри
оздоровчо-рекреаційної рухової
активності Національного університету
фізичного виховання і спорту України,
доктор наук з фізичного виховання і
спорту, професор

Олена АНДРЕЄВА

Вчений секретар
Національного університету
фізичного виховання
і спорту України

Галина МАШЕРЕНКОВА